

מתודולוגיית הדירוג של CofaceBdi - שירות אשראי צרכני

כללי

חוק שירות נתוני אשראי יצר מהפך ששינה את פני שוק האשראי צרכני בישראל.

CofaceBdi, החברה המובילה למידע עסקי וצרכני בישראל, מפעילה מזה שנים את שירות "פרסונל צ'ק" לאיסוף ומסירת מידע על אנשים פרטים כבעלת רישיון מטעם משרד משפטים. שירות "פרסונל צ'ק" מאפשר לקבל מידע רלבנטי אודות עמידה בהתחייבויות כספיות של אנשים פרטיים. שירות "פרסונל צ'ק" מקטין את הסיכון במתן אשראי ומאפשר הגדלת האשראי ללקוחות "טובים" השירות כולל מידע על:

- פשיטות רגל
- הוצאה לפועל
- הגבלה בבנק ישראל
- התראות של בנקים וחברות כרטיסי אשראי
- צ'קים מסורבים
- חובות לספקי שירות
- מידע על הקצאת מסגרות אשראי בבנקים וחברות כרטיסי אשראי
- עמידה בפירעון הלוואות לבנקים וחברות כרטיסי אשראי

החל מה-1 בנובמבר 2012 התקנות לחוק מאפשרות לספק, במסגרת השירות, גם דירוג אשראי צרכני המסתמך על מודל כמותי סטטיסטי.

דירוג אשראי "פרסונל צ'ק"

CofaceBdi פיתחה דירוג אשראי ייחודי המבוסס על מודל סטטיסטי כמותי שמחשב את ההסתברות לאי עמידה של הפרט בהתחייבויותיו, הנטייה לאי עמידה בהתחייבויות (propensity to default)

יתרונות של דירוגי אשראי

- הגברת האובייקטיביות והעקביות בקבלת החלטות אשראי צרכני
- קיצור משך הזמן הנדרש לקבלת החלטת אשראי
- ייעול תהליך קבלת החלטות אשראי
- הגברת התחרות על הצרכן
- תמחור מדויק יותר של הסיכון במתן אשראי צרכני

סרגל הדירוג

סרגל הדירוג של CofaceBdi מתפלג לקטגוריות דירוג של רמות סיכון מ-"אין מידע" עד "סיכון גבוה ביותר". כל דירוג סיכון מייצג הסתברות, PD (Probability of Default), מסוימת לאי עמידה בהתחייבויות בטווח של 3 חודשים הקרובים. המודל הוא דינמי ומתעדכן באופן שוטף.

דירוג

סיכון גבוה ביותר	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	אין מידע
											✓

ככל שהדירוג גבוה יותר אזי ההסתברות לכשל גבוהה יותר והסיכון שהצרכן לא יעמוד בהתחייבויות שלו גדול יותר.

הערכת הסיכון	טווח דירוג	
	עליון	תחתון
אין מידע	✓	
סיכונים רגילים	6.8	1
סיכון מעל הממוצע	7.9	6.9
סיכון גבוה	8.9	8
סיכון גבוה מאוד	9.9	9
כשל	10	

תהליך הדירוג

המודל מתבסס רק על נתונים המותרים להצגה על פי חוק שירות נתוני אשראי. בניית מודל הדירוג התבססה על אירועים של אי עמידה בהתחייבויות מסוגים שונים שהצטברו במשך עד 7 שנים. נתונים אלה מאפשרים חיפוש מיתאם בין אירועי עבר לאירועי עתיד של אנשים שונים. למשל: אדם לו אירועי אי תשלום רבים בעבר צפוי שיהיו לו גם אירועים של אי תשלום בעתיד, כמו כן אדם שלו אירועי אי תשלום בעלי משמעות נמוכה שאירעו רק בעבר הרחוק צפוי לפחות אירועים בעתיד הקרוב. מודל דירוג מאפשר לתרגם את תמונת אירועי אי תשלום מהעבר לסיכון לאירועי אי תשלום נוספים בעתיד. מודל הדירוג בנוי באופן המאפשר לבדל בצורה מדויקת בין אנשים בעלי סיכון אשראי שונה. המודל מחשב את ה-PD באמצעות פונקציה אקספוננציאלית. המקדמים בנוסחה נאמדו בכלים סטטיסטיים. האופטימיזציה מתבצעת ע"י מיקסום הנראות (maximum likelihood) של האירועים בדומה לתהליך שמתבצע ברגרסיה לוגיסטית

המידע עליו התבסס הדירוג:

- פשיטות רגל
- הוצאה לפועל
- הגבלה בבנק ישראל
- התראות של בנקים וחברות כרטיסי אשראי
- צ'קים מסורבים
- חובות לספקי שירות
- מידע על הקצאת מסגרות אשראי בבנקים וחברות כרטיסי אשראי
- עמידה בפירעון הלוואות לבנקים וחברות כרטיסי אשראי